

Introit: *Nyní tedy, je výrok Hospodinův, navraťte se ke mně celým srdcem, v postu, pláči a nářku. Roztrhněte svá srdce, ne oděv, navraťte se k Hospodinu, svému Bohu, neboť je milostivý a plný slitování, shovívavý a nejvyšší milosrdný. Jímá ho lítost nad každým zlem. (Joel 2, 12-13)*

Píseň 221

Modlitba

Čtení: Matouš 6, 1-18

Píseň 130

Text kázání: Izajáš 58, 1-11

Bratři a sestry,

ve středu dle liturgického kalendáře začala postní doba. Chtěl bych se proto s vámi zamyslet nad smyslem půstu. Někdy se říká, že půst je modlitba na druhou. Tam, kde je potřeba zesílit modlitební úsilí je půst dobrým nástrojem. Taky *někteří démoni jdou vyhnat pouze modlitbou a postem*, říká zase Pán Ježíš. Nebo když Boží lid Starého zákona byl v úzkých, taky se vyhlašoval půst. Nicméně postit se tehdy znamenalo obléci si **žíněnou suknicí, podestýlat si pod sebe popel, nebo si ho sypat na hlavu, sklánět hlavu jako rákos**. Postupem času však Židé z půstu udělali něco, co Bůh vůbec nechce a nepotřebuje. V kněžských kruzích byl totiž následně půst vyhlašován pravidelně, 2x týdně a byl povinností. A kdo ho nedodržel, mohl být dokonce i ukamenován. Dovedete si to představit, že pod vlivem strachu byste 2x týdně oblékali žíněné roucho, procházeli se po vesnici, a přitom vaše srdce by to vůbec nechtělo? **Což to je půst, který si přeji?** Praví Hospodin.

Bůh po nás, bratři a sestry, nechce žádné náboženské úkony a nesmyslné obřady z povinnosti a konané na odiv. Naopak, jak říká Pán, **ať tvá levice neví, co činí pravice. Právým smyslem půstu by tedy měla být osobní touha přiblížit se k Bohu**. A tak ani novozákonní církev, která určila postní kalendář, by neměla tento čas nařizovat jako povinnost. Spíše to můžeme vnímat jako příležitost přiblížit se v postu k Bohu. A tady by se zase dalo povídat o tom, jakým způsobem se k Bohu přiblížit. Jeden se postí tím, že několik dní nejí, další se vzdá jen části jídla, jiný to vnímá pouze jako jarní detox. Nebo dnešní člověk si odřiká něco jiného, čas na počítači, u televize, nějakou zábavu. A to už jsou věci, které se od Starého zákona posunuly jinam. Ve svobodě si sami a dobrovolně stanovujeme, zda vůbec a jak se postit. Otázka je, jestli ten v postu uspořádaný čas využijeme k přiblížení se Bohu a k tomu, co si Bůh vlastně přeje.

A než se dostaneme k tomu, jaký půst si tedy Bůh přeje, zamysleme se nad motivem k půstu těch, kterým jsou v knize proroka Izajáše adresovaná tato slova. Co to jsou za lidé? Z textu se dozvídáme, že těmto lidem není lhostejný duchovní stav Božího lidu. Hledají Boha a chtějí se Mu přiblížit. A tak se pravidelně modlí. Schází se k modlitbám a k slyšení Božího slova. Snaží se konat spravedlivé skutky a žít podle Zákona. Prostě z lidského hlediska by se jim zřejmě nedalo vytknout vůbec nic. Jejich život se zdá být zbožný. Dalo by se to shrnout těmi dalšími slovy proroka Izajáše: **Den co den se mne dotazují, chtějí poznat moje cesty jako pronárod, jenž koná spravedlnost a řád svého Boha neopouští; na spravedlivé řády se mě doptávají, chtěli by mít Boha blízko**.

Avšak něco zde přesto nefunguje. A je samotné to přestane uspokojovat. Jakoby ty jejich modlitby a posty nepřinesly žádný užitek. Jakoby byly zcela zbytečné, nevyslyšené. Jakoby se modlili naprázdno a jejich víra byla jalová, tedy nepřinášela žádné ovoce. Úsilí těch modlitebníků se zdá, že prostě vychází vniveč. Dokonce to dochází do takového bodu, kdy doslova osočí Hospodina: **„Proč se postíme, a nevšímáš si toho? Pokojujeme se, a nebereš to na vědomí.**“ Kolikrát jsme i my sami takto v zoufalství volali? Hospodinova odpověď těm osočujícím je ale šokující. Bůh totiž vidí až do hlubin lidského srdce, On vidí a zná naše motivy. **Právě v den, kdy se postíte, hovíte svým zálibám... Postíte se jenom pro spory a hádky, abyste mohli svévolně udeřit pěstí. Což to je půst, který si přeji?** Přeje si Bůh zbožné úkony, při nichž nedojde k proměně charakteru? Čím více hřešíme, tím více modliteb a půstu? Je tohle řešení? Je řešení dál zůstat ve svém hříchu, ve svém hněvu a neodpuštění, ve své pýše a sobectví, v tvrdosti svého nemilosrdného srdce a o to více to kompenzovat množstvím náboženských skutků? Pán Ježíš dává půstu zcela jiný smysl! V tom Matoušově evangeliu jsme četli Jeho slova: **Když ty se modlíš, vejdi do svého pokojíku, zavři za sebou dveře a modli se k svému Otci, který zůstává skryt; a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí. Při modlitbě pak nemluvte naprázdno jako pohané; oni si myslí, že budou vyslyšeni pro množství svých slov**. Nestačilo by ani tisíc ani milion slov v modlitbě, pokud se člověk nenavráti skutečně celým svým srdcem k Bohu. Takové modlitby jsou pak prázdným tlacháním. Ten pokojík je opakem modliteb veřejných. Ten pokojík je obrazem skutečného setkání se svým Pánem. Návratem k Němu. Pán Ježíš nám ukazuje pravý pohled na půst. Půst není záslužný skutek, jímž by se měl člověk chlubit, nýbrž znamením a obrazem návratu k Bohu v pokání. A taková věc by

se měla dít ve skrytu srdce. A protože návrat k Bohu je věc radostná, nesmí půst nabýt rázu smutečního obřadu jako při pohřbu. Jak říká Pán Ježíš: **A když se postíte, netvařte se utrápeně jako pokrytci; ti zanedbávají svůj vzhled, aby lidem ukazovali, že se postí; amen, pravím vám, už mají svou odměnu.** Pravý půst přináší radost a požehnání! Radost z odpuštění, radost z proměny, radost z Boží blízkosti. Naproti tomu, i dnes se občas můžeme setkat s křesťany, kteří upozorňují na své zbožné skutky, na své posty a modlitby, avšak jejich srdce zůstává neproměněno. Jejich srdce zůstává nemilosrdné a ovoce jejich skutků je trpké. Dbejme na to, abychom nepatřili mezi ně!

Mnohdy je lidským motivem přiblížit se k Bohu, touha být šťastnější, radostnější, požehnanější. To jistě není špatně. Ale mám pocit, že to mnohdy chytáme za špatný konec. Říkáme: **Pane, tady jsem, proměň mě! Chci být tebe plný, chci se radovat. Kolik se mám ještě modlit, ať jsem šťastný?** Jenže, moji milí, ono to nepůjde, pokud budeme přáteli s tímto světem. Nepůjde to, pokud se nerozloučíš s tím, co tě od Boha odděluje! Bez pokání to prostě nepůjde! To je to první co musíme udělat, a pak budeme Bohu blíž. Vždyť hřích, naše hříšné postoje, naše světské vášně, pýcha, hněv, sobectví, neochota ke smíření, to je mnohdy to, co ničí naše vztahy a co nás přece od Boha odděluje! Tzn., modlit se a postit bez toho, že se vzdám svých hříšných zálib, že si tvrdohlavě budu stát na svých představách a myslet si, že to pak způsobí proměnu jaksi samo od sebe, to je velice lichá lež, výmluva a přehazování své zodpovědnosti za hřích na Boha! Nezmění nás půst. Změnit nás může pouze Bůh, ke kterému přistoupíme v pravém postu. Jaký je tedy ten pravý půst, který si přeje Hospodin? Pojďme do Písma: **Zdalipak půst, který já si přeji, není toto: Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbít? Cožpak nemáš lámat svůj chléb hladovému, přijímat do domu utištěné, ty, kdo jsou bez přístřeší? Vidiš-li nahého, obléknout ho, nebýt netečný k vlastní krvi? Odstraníš-li ze svého středu jho, hrozící prst a ničemná slova, budeš-li štědrý k hladovému a nasytíš-li ztrápeného, vzejde ti v temnotě světlo a tvůj soumrak bude jak poledne.**“ Co těmi slovy Bůh myslí? Odděl se od svého hříchu a okovy padnou! Rozvaž jho neodpuštění těm, kterým jsi neodpustil. Starej se o ty, kteří jsou ti svěření. Věnuj jim svůj čas. Přestaň být netečný k vlastní krvi. V dnešních domácnostech je to často tak, že se každý zavře do svého pokoje, nemá zájem jeden o druhého, a jde si na svůj počítač, ke své televizi. Což takový půst si Bůh přeje? Běž a v postní čas dej svůj čas Bohu tím, že ho dáš i svým bližním! A přestaň nadávat, že ti všichni lezou na nervy. Nikým nepohrdej a nepovyšuj se nad nikoho! Odstraň hrozící prst a ničemná slova. Usiluj o to, mít Kristův charakter!

V tomto slově, bratři a sestry, je klíč k úžasnému zaslíbení. V tomto slově můžeme najít cíl a smysl pravého půstu. Nechtěj měnit druhé, ale dej své srdce Pánu, aby změnil tebe. A víte, ono se řekne srdce. Ale ona je to právě ta naše povaha a charakter. Pracuj s Kristem na té změně, vyjdi Pánu vstříc. Ať ti otevře oči, ať tě Duch svatý usvědčí, máš-li v něčem a k někomu tvrdé srdce. Pokud to učiníš, **tehdy vyrazí jak jitřenka tvé světlo a rychle se zhojí tvá rána. Před tebou půjde tvá spravedlnost, za tebou se bude ubírat Hospodinova sláva. Hospodin tě povede neustále, bude tě sytit i v krajinách vyprahlých, zdatnost dodá tvým kostem; budeš jako zahrada zavlažovaná, jako vodní zřídlo, jemuž se vody neztrácejí.** Tvé srdce už nebude na poušti, neboť v něm vytryskne pramen Ducha svatého, živá voda, která ti dá svěžest a radost. Ne, to není pohádka, mnozí to přece dobře znáte. Zakusili jsme, že pokud zůstáváme v Kristu, je nám dobře. Postní čas nám říká: **Navraťte se zase ke mně. Roztrhněte svá srdce, ne oděv.**

Postní čas, bratři a sestry, je tedy příležitostí k návratu k Bohu. Ale ne jen na oko, aby si toho všimli ostatní. Ne jen ten oděv. Ale skutečně. Ve svém srdci. V postním čase také myslíme na to, co všechno kvůli nám musel Kristus snést. Sledujme a prožívejme spolu s Kristem Jeho cestu do Jeruzaléma a na golgotský kříž, tak jak popisují evangelia. A zkoumejme, zda naše skutky činíme ke slávě své, anebo Kristově. Neusilujme o svou slávu, ale o slávu Kristovu, aby Kristus byl v nás oslaven a ne zahanben. Amen.

Píseň 324 modlitby píseň 618

Slovo poslání: Ti, kteří náležejí Kristu Ježíši, ukřižovali sami sebe se svými vášněmi a sklony. Jsme-li živi Božím Duchem, dejme se Duchem také řídit. Nehledejme prázdnou slávu, nebuďme jeden k druhému vyzývaví, nezávidíme jeden druhému.

Požehnání: Ať Hospodin ti žehná a chrání tě, ať Hospodin nad tebou rozjasní svou tvář a je ti milostiv, ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem. Amen píseň 636

